

**FREMTIDENS SUNDHED
– FRA PATIENT TIL VELVÆRE**

Fremtidens sygehus- og sundhedssektor og det omgivende samfund

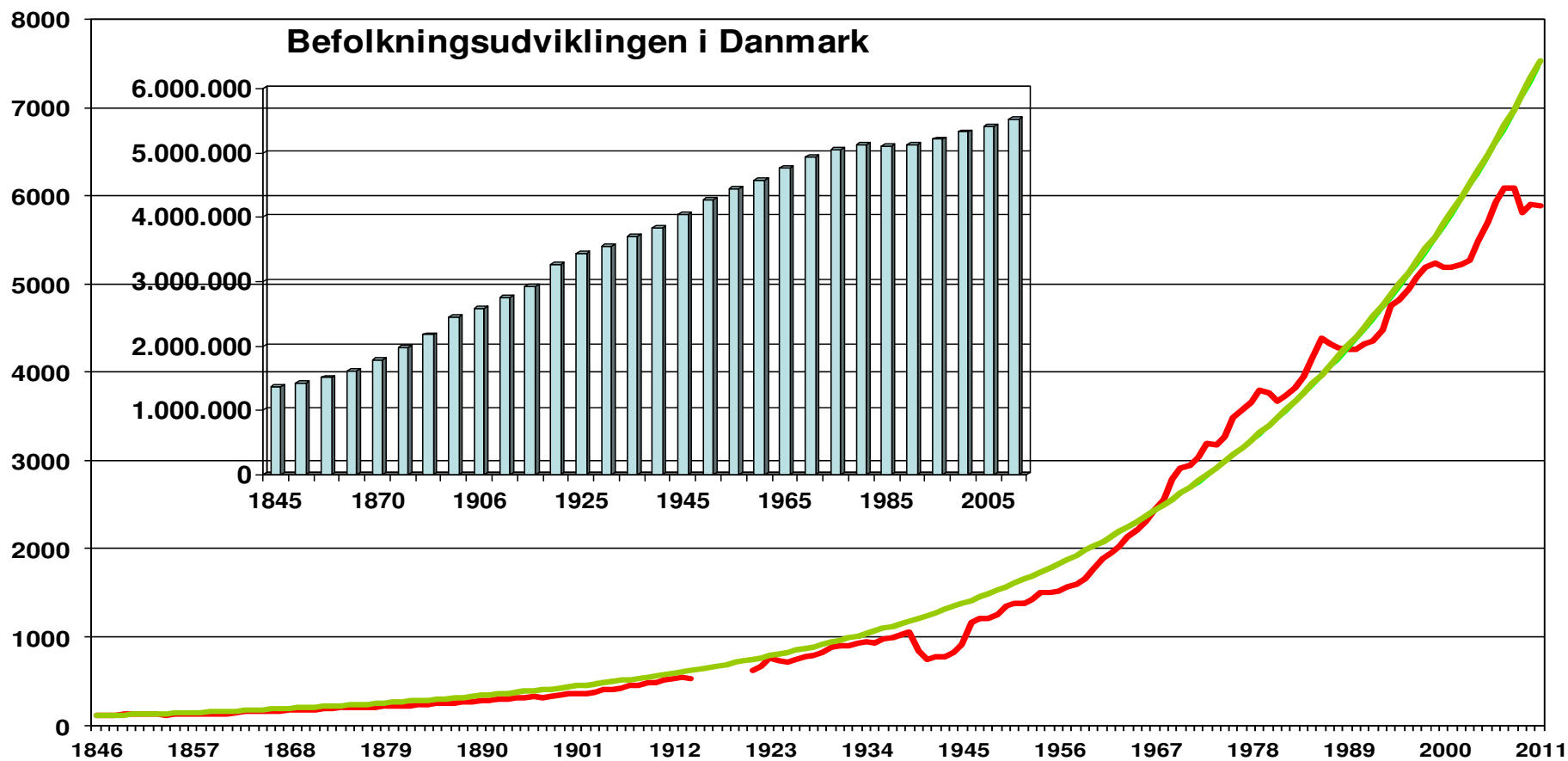
**Jesper Bo Jensen, ph.d.
fremtidsforsker**

Privat forbrug

(Gennemsnitlig stigning 2,6% p.a.)

Mængdeindeks

Hvorfor fattes riget og kommunerne penge?

Fald i BNP i 2008-2011

Niveauet er som i 2005 i realpriser

Faldende skatteindtægter

50.000 flere off. fuldtidsansatte

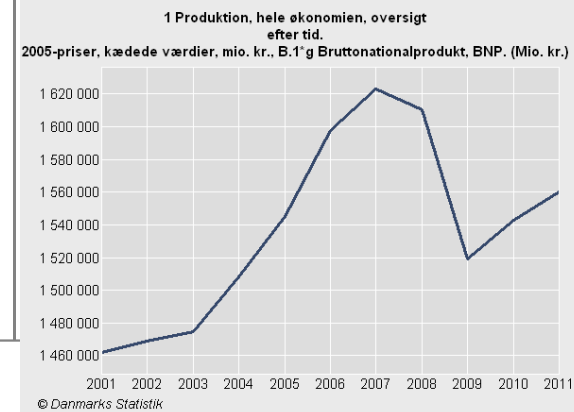
Andre udgiftsstigninger – nye statskrav

Dyre overenskomster i 2008 (12,8%)

Generelt faldende produktivitet

Stigende krav fra borgerne

.....der kommer en god plan i morgen! (måske)

Fremtidens offentlige sektor Rammen

- Regeringens plan 0,6 % vækst i det offentlige frem mod 2020
- Fokus på de offentlige kerneydelser og optimering af tidsforbruget på dem
- Højere produktivitet og effektivitet i sektoren
- En handlekraftigt stat har styr på regioner, kommuner og deres økonomi
- Tættere og mere detailreguleret reguleringen

Sundhed a global trend de næste 5- 10 år

Sundhed er og bliver et centralt tema på flere arenaer.....

Privat: Kost, kosttilskud, motion og livsstil i familien, levested, psykisk sundhed – optimering af sundhed

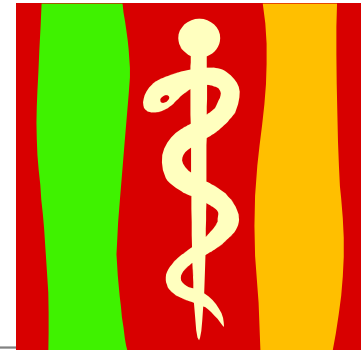
Sund bolig – indeklima, materialer, bevægelse & motion, haven som natur og udfoldelsesrum

Arbejdspladsen, skoler og dagsinstitutioner

Allerede mange sundhedsapostle og flere på vej

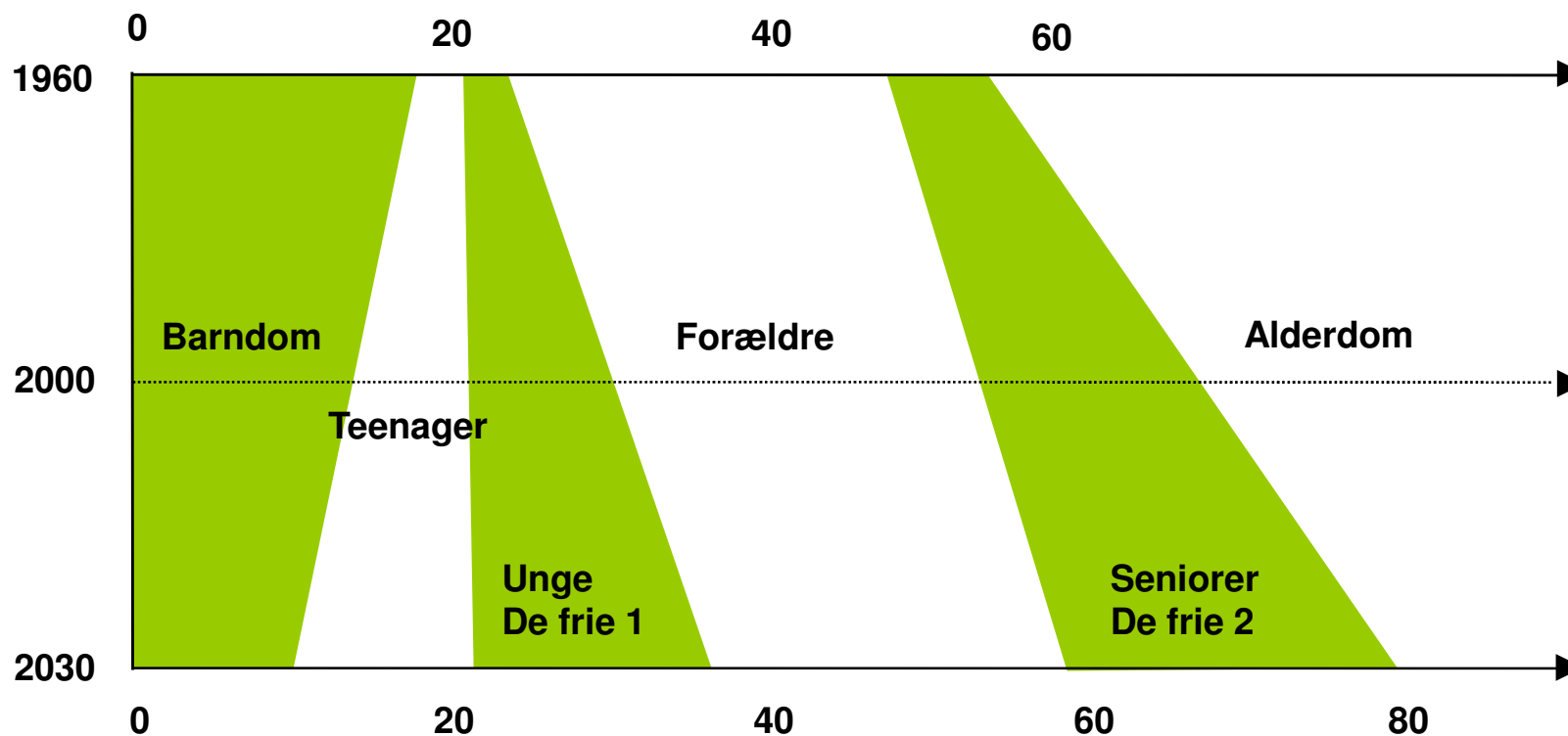
Privat sundhed for de rigeste

Den nationale sundhedsdagsorden!

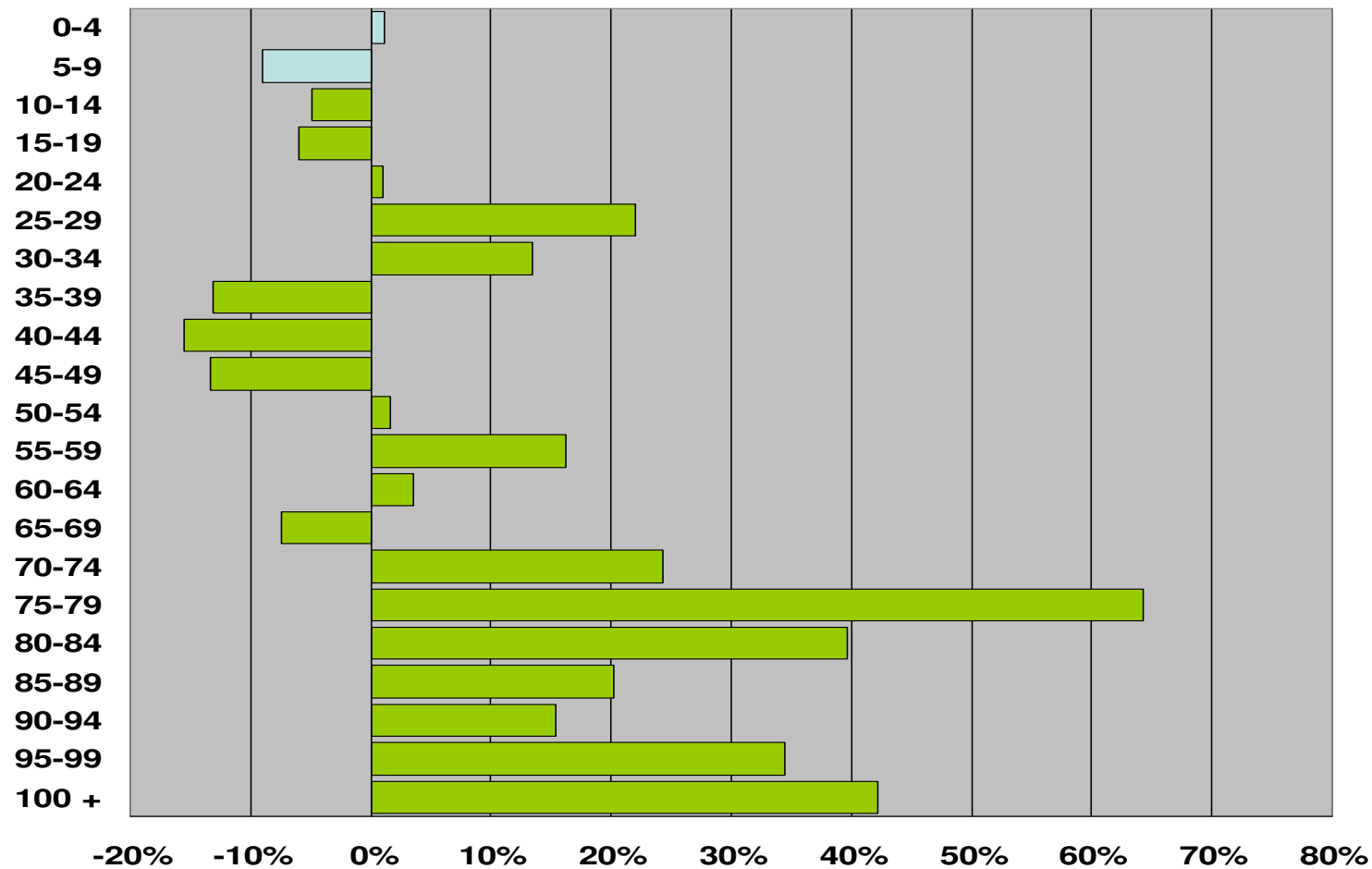
- **Myndighederne og deres officielle råd ud fra forskning i sundhed/sygdom. De er vigtige, men har mistet monopol og særstatus.**
- **Eksperter indenfor ernæring og kost – ofte egen agenda – de vil også kæmpe for at få plads på arenaen.**
- **Mange og ikke klare valgmuligheder medfører usikkerhed for mennesker om de rette sunde valg og fravalg på sundheds- og sygdomsområdet**
- **Jeres rolle er under forandring**

Livets nye faser

Befolkningsudviklingen

Danmark 2013-2023

Demografi Danmark

Absolutte tal 2013-2023

	2013	2023	Ændring
0-9	643670	617716	-25954
10-19	692950	655148	-37802
20-29	681165	755726	74561
30-39	700144	695547	-4597
40-49	815577	698074	-117503
50-59	727494	790977	63483
60-69	693653	679367	-14286
70-79	415050	585217	170167
80-89	192270	254169	61899
90 +	40468	48402	7934
I alt	5602441	5780343	177902

Vækst i sundhedsudgifter frem mod 2020

- Den aldrende befolkning og hermed øget vækst i kroniske sygdomme og andre sygdomme
- Store investeringer i nye teknologi især i sygehussektoren
- Patienternes krav om muligheder og tilbud
- En offentlig sektor med næsten nul vækst for at have styr på økonomien i 2020
- 2014 - 2020 0,6 % i realvækst i offentlige sektor (regeringens 2020 plan)

Fremtidens sygehuse og Sundhedssektor

Øget specialisering og koncentration på færre sygehuse

Øget produktivitet og effektivitet !

Flere patienter og forløb hurtigere igennem end for arbejdet også de næste 10 år-15 år.

I de regionale planer for sygehussektoren regner man med fra 20 % til 50 % flere ambulante patienter frem mod 2020 - 2025

Stor opgaveglidning fra sygehus til andre sundhedsaktører - kommune, læge mv.

Ledelsesmæssige udfordringer frem mod 2020

**Koordinering mellem og internt blandt
sundhedsaktørerne**

**Overgangsproblematikker – behandling,
genoptræning og pleje lokalt**

**Den bedste organisering af overgangene i fysiske
og digitale strukturer hos alle sundhedsaktører**

**Udveksling af relevante sundhedsdata også
omkring ernæring mellem forskellige
sundhedsaktører ????????? (1996)**

Udfordringer frem mod 2030

System præget af ufattelige mange måltal (taltyranni), som styrer økonomi og ressourcer

- **Den Danske Kvalitetsmodel DDKM –(patientsikkerhed og behandlingskvalitet)**
- **Nyt patientindeks på vej, flere nye systemer**
- **Oprydning og forenkling af mange systemer, da der hele tiden kommer nye systemer, men ikke reel omorganisering.**
- **Undskyld, vi viste ikke hvad vi gjorde!**

Statsembedsmænd der tog fejl – på vej i samme retning?

Patienterne

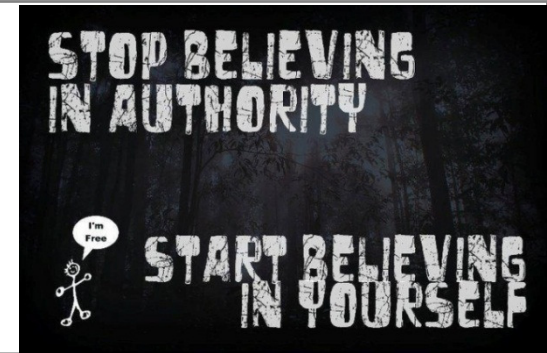
© Original Artist
Reproduction rights obtainable from
www.CartoonStock.com

search ID: iba0117

"According to this, Doctor, I'm suffering from 'Index!'"

Autoritetstroen er forsvundet på sundhedsområdet

- Vi tror ikke længere på politikere
- Heller ikke på bankdirektører
- Eller på skolelærere – eller KL
- Vi tror ikke på lægen eller sygeplejen
- Vi er blevet vores egen autoritet på vores egen sundhed
- Der er hver dag nye eksempler på, at man trodser lægernes anbefalinger
- Det sker ikke på alle områder – eksempel børneopdragelse

Fremtidens sygdomsbehandling

Den hvide kittel har problemer

**Det er plejen patienterne
holder af**

**Men sygeplejerskerne gider
ikke mere**

**Lægerne bliver måske
automatiseret - Indien**

**Sygdomsbehandling bliver
mere hele kroppen - f.eks
medicinsk - end kirurgiske
fix**

En normal "patient" - egentlige en kunde

- Har været på nettet og fundet diagnosen
- Debatterer løbende behandlingen med lægen, sygepleje og andet sundhedspersonale
- Har fundet andre steder i udlandet
- Behandler allerede sig selv
- Har allerede ved første behandling kontaktet advokat, alternative behandlere, bank, forbrugerstyrelsen, sundhedsstyrelsen mv.
- Respekt – ja det er noget lægerne skal have overfor patienten, ikke omvendt

Fra sygdom til sundhed: Udvidet efterspørgsel

- **Mere end sundhed i fremtiden**
- den udvidede efterspørgsel
- **Vi vil ikke bare være sunde**
 - Vi vil være perfekte
 - Medicinerede raske – to udgaver
- **Hjerteproblemer bliver til en krav om et perfekt hjerte**
- **Gynækologiske problemer bliver til et krav om 100% funktionalitet (måske 120%)**
- **Fysiske udfordringer, fordøjelse, velvære og yderligere krav**
- **På patientsiden vil der være et umætteligt behov for behandling**

Medicinsk udredning

- Der bliver flere og flere med et kronisk medicinforbrug – kolesterol, blodtryk, allergi/astma, fedme og andre virkelige sygdomme
- Der bliver flere sygdomme og tilstande, der kan behandles og medicinforbruget pr. borger stiger
- Kravene til at være rigtig sund stiger
- Konsekvensen er, at det største vækstområde i fremtiden vil være medicinsk samspilsramte patienter
- Industri-tænkningen står for fald i behandlingen - på længere sigt må vi finde en helt anden vej
 - Hvorfor ligner sundhedsvæsenet stadig en fabrik ?

Vi skal finde en ny vej

- **Medicin, kirurgi og pleje er godt – men når alle kræver mere bliver det for godt og for dyrt!**
- **Vi skal finde en anden vej fra patient til ansvarlig borger**
- **Det vigtigste fremover bliver at lære borgerne at tage vare på sig selv**
- **Her er fysioterapi fagligt et godt udgangspunkt**
 - **Udnytte og fremme borgerens ressourcer**
- **Fra kniv, seng og omsorg til selvhjælp**
- **Vi skal fremover være vores egen behandler**

Sundhedsområdet: Tilbage på sporet eller en god hverdag

Få borgerne tilbage på sporet:

Rehabilitering i en fart!

Modtag behandlede patienter samme time som de udskrives – sygepleje og genoptræning

KRAM som forebyggelse af afbrydelse af livslinien

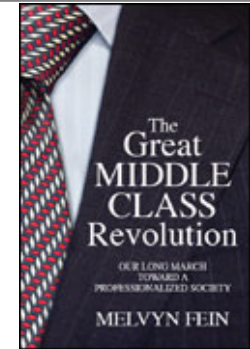
Fysisk aktivitet, psykiatri, misbrug, rådgivning,

En god hverdag:

De ældre, bosteder, svært handicappede, stabilisering

Genoptræning, sygepleje og den særlige indsats – den særlige hjælp

Elite, middelklasse og de nye underprivilegerede

Globale borgere

Den øverste lille del af samfundet med de bedste jobs

Regionalister

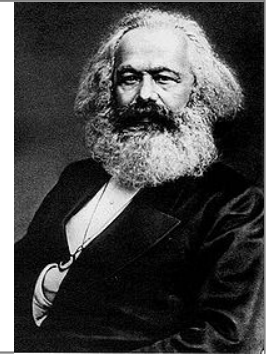
Middelklassen nyder velstanden og den voksende demokratisering i denne gruppe.

Den nye underklasse – de lokale

U-uddannede, øst-arbejdere, immigranter og flygtninge

Forskellen udgøres af strategien for at begrænse usikkerheden og reducere kompleksiteten i omgivelserne (netværk, uddannelse eller held)

De polariserede patienter

Regionalisterne: Middelklassen nyder velstanden og de skal nok kræve lækker og mere service.

- Selv mange ressourcer = frivillighed og tilbud

Underklassen : Mennesker, som lever på kanten og i bunden af vores samfund og nytilkomne uden samfundsforståelse

- De har ofte sundhedsproblemer, ensomhed, økonomi
- De kræver ikke og holder sig for sig selv = feltarbejdere og meget hjælp til selvhjælp
- Skolefrokost, praktisk hjælp til husmoderviden, ikke oplysning - men læring i praksis,
- Bedre mad på sygehusene, indsats på plejehjem, læring blandt skolebørn og unge

De seks generationer, værdier og teknologier

Baby Boomers

Den store under og efterkrigs-generation:
40-tallister, 68-generation
Fra mangel til overflod
P-pillen, rejsegrammofon
Født 1940-54

Generation Jones

Nyopdaget generation
stor generation,
"Jones", fordi de er
almindelige
Stereoanlægget
Født 1955-66

Generation X

Nå-generationen
Den lille efter p-pillen
Selvcentrerede, selv-
optagne, udadvendte
Videoen
Født 1967-79

Generation Y

Den mindste generation
Kvinder ud på
arbejdsmarkedet
Pc, mobiltelefon
Født 1980-89

Generation Z

Mellemkrigs-generation
Stor familieværdier
Projekt- og curlingbørn
Digital Natives
Født 1990-2001

New Millenium

Efter 9-11 generationen
Kulturel homogen.
1. verdensborgergen.
Wi-Fi (Wireless internet)
Født 2001 -

Babyboomers som patienter

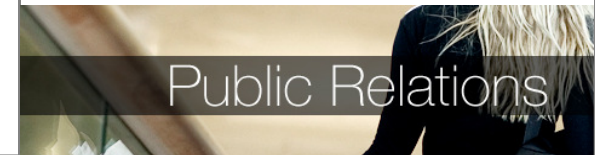
- Vil leve længst muligt og gerne behandles før alle andre
- Forventer at der gøres alt for dem
- Er ikke særligt sociale i forhold til de yngre
- De kan bedst lide at løse problemer via telefonen eller ansigt til ansigt med personen
- Vil gerne have service og ikke gøre så meget selv
- Kan stadig til en vis grad acceptere nedsat funktionalitet
- Terapi og genoptræning er ofte de andres opgave
- Mænd er en særlig udfordring

Generation Jones og X som Patienter

- **Bevidste og kyniske forbrugere og patienter**
- **Ikke loyale mod myndigheder**
- **Vi vil have et hurtigt personligt kompetent svar**
- **Vi vil behandles på topniveau – og hurtigt**
- **Finder det gerne via nettet til personligt og lige til at gå til**
- **Er gode til at tænke sig tilbage på sporet og forstår at hjælpe sig selv**
- **Men ofte fysisk og mentalt lidt langt væk fra deres krop og sind**
- **Lynhurtige til at klage og udnytte andre muligheder**

De unge som patienter

- **Personlig behandling – det skal være for mig, og jeg er speciel**
- **Tænker ikke i lighed og uniform behandling**
- **Vil gerne hjælpes mest muligt hurtigt**
- **Tror stadig, de lever for evigt**
- **Ind i de gruppebaserede unges fælles verden**
 - **Information overload – reagere ikke på medier**
 - **Stoler på egne familie og venner mht. vigtige valg i livet**
- **Kan aktiveres som en ressource – gode til selvtræning**
- **Her sådan set lært meget af tankegangen i skolen og i pasningsordninger**

Mobil Digital Now or invisible in 2020

Phone meets function.

Flick through Facebook. Tap on a train route. Scroll through sports scores. Web apps and multi-touch make it possible.

www.fremforsk.dk

Jesper Bo Jensen

Fremforsk
Kannikegade 18
8000 Århus C

E jbj@fremforsk.dk

T 86 11 47 44

M 20 67 45 00

